Målnummer: T4184-09 Avdelning:

Avgörandedatum: 2009-05-03

Kravet i distans- och hemförsäljningslagen (2005:59) på att en Rubrik:

> näringsidkare ska lämna en konsument information om ångerrätten enligt lagen har inte ansetts uppfyllt när näringsidkaren endast har hänvisat till lagens bestämmelser.

• 2 kap. 7 §, 10 §, 11 §, 13 § och 14 § distans- och hemförsäljningslagen (2005:59) Lagrum:

Rådets direktiv (97/7/EG) om konsumentskydd vid

distansavtal

• Rådets direktiv (85/577/EEG) för att skydda konsumenten i de

fall då avtal ingås utanför fasta affärslokaler

Rådets direktiv (2002/65/EG) om distansförsäljning av

finansiella tjänster till konsumenter.

Rättsfall:

REFERAT

Katrineholms tingsrätt

G.F.G. AB (bolaget) yrkade vid tingsrätten att T.E. skulle förpliktas att till bolaget betala ett kapitalbelopp om 399 kr jämte ränta och kostnader. Som grund för yrkandet angav bolaget att T.E. hade ingått ett avtal med S.AB avseende ett abonnemang gällande spärrtjänster men underlåtit att betala för innevarande abonnemangsperiod. Fordringen hade överlåtits till bolaget.

Vidare anförde bolaget följande. T.E. ingick vid telefonförsäljning den 4 augusti 2008 avtal med S.AB avseende ett spärrtjänstabonnemang vilket medförde möjligheten att spärra värdehandlingar och andra värdeobjekt. Abonnemanget löpte under ett år och förlängdes med ett år i taget om det inte sas upp i enlighet med avtalsvillkoren. Dessa erhölls, genom orderbekräftelse, på omsidan av registreringshandlingar som tillställdes abonnenten, på omsidan av utställda fakturor och på moderbolaget KC S.AB:s hemsida. Då T.E. inte jakttog sin lagstadgade ångerfrist tillställdes han ett välkomstpaket och därefter den 1 september 2008 en faktura avseende innevarande abonnemangsperiod. Genom fakturan denuntierades T.E. om att fordringen hade överlåtits till bolaget. T.E. har inte reglerat skulden inom betalningsfristen.

T.E. bestred käromålet och anförde följande.

Han har inte ingått något avtal med S.AB. Därför är han inte heller betalningsskyldig för fakturan. Han blev uppringd av en telefonförsäljare som erbjöd en tjänst där bl.a. alla kort kunde spärras med ett telefonsamtal. Innan han bestämde sig för om han accepterade erbjudandet ville han ha mer information. Enligt säljaren skulle han få mer information om han bara först spelade in ett godkännande, vilket gjordes. Någon ytterligare information kom inte. Däremot fick han en orderbekräftelse och två paket. Dessa paket returnerade han utan att öppna dem. Tyvärr finns endast den del där han godkänner avtalet på den inspelning som bolaget har åberopat. Utanför denna del av samtalet fick han helt andra upplysningar och det lovades att ytterligare information skulle skickas till honom. Inspelningen påstods bara vara formalia. Detta förfarande anser han vara bedrägligt och han har efter att ha sökt på Internet upptäckt att det finns många andra som har hamnat i liknande tvister med S.AB.

Han anser också att S.AB har brustit i sin skyldighet att upplysa om ångerrätten på ett utförligt och förståeligt sätt. Den enda information han fått är att det på orderbekräftelsen hänvisades till de allmänna bestämmelserna "på omstående sida". I de allmänna bestämmelserna stod att ångerfristen var 14 dagar och det hänvisades till distans- och hemförsäljningslagen (2005:59).

Ingenstans fanns uppgifter om att S.AB ville att man skulle ringa, skriva faxa eller via e-post utnyttja ångerrätten under fristen. Detta uppfyller inte kraven i 11 § distans- och hemförsäljningslagen (jfr även prop. 2004/05:13 s. 136). Sådan information som borde ha funnits med är vilket förfarande som skulle gälla när man ångrar sig, tillvägagångssätt vid retur av den "premie" han fick och angående vem som skulle stå för eventuell returkostnad.

Tingsrätten (rådmannen Paul Magnusson) biföll käromålet i dom den 16 april 2009 och anförde följande.

DOMSKÄL

Av åberopad inspelning framgår att T.E. under telefonsamtalet fick en utförlig information om den beställning som han gjort, om att en orderbekräftelse skulle skickas ut och om hur lång ångerfristen var samt att T.E. bekräftade att beställningen gjorts. T.E.s uppgifter om att godkännandet bara var en formalitet och att han egentligen skulle få ytterligare information innan han bestämde sig får inte stöd i bevisningen i målet. Bolaget har därigenom bevisat att T.E. har ingått avtal om abonnemang av spärrtjänster i enlighet med vad som påståtts.

Ångerrätten innebär enligt 9 § distans- och hemförsäljningslagen att konsumenten inom ångerfristen har rätt att frånträda avtalet genom att skicka ett meddelande om detta till näringsidkaren. Enligt 10 § samma lag börjar ångerfristen på 14 dagar att löpa tidigare då konsumenten får den information som krävs enligt 7 §. Om näringsidkaren inte ger konsumenten sådan information är ångerfristen högst ett år. Den information som näringsidkaren ska ge konsumenten enligt 7 § är bl.a. information om ångerrätten och en adress till någon som ångerrätten kan utövas mot, adressuppgifter och liknande till ett verksamhetsställe dit konsumenten kan framställa klagomål samt förekommande garantier och service.

Enligt tingsrättens mening innehåller de allmänna bestämmelserna som T.E. ostridigt fick samtidigt som orderbekräftelsen i vart fall den information om ångerrätten som distans- och hemförsäljningslagen kräver. Eftersom avtalet gäller en tjänst bör sådant som information om kostnaden för retur av vara o. dyl. inte krävas i denna situation. T.E. har således haft rätt att utan något skäl frånträda avtalet inom 14 dagar från det att han mottog bekräftelsen. T.E. har påstått att han försökt ringa till S.AB utan att komma fram. Han har själv inte påstått att han gjort några andra kontaktförsök, förutom att han ska ha returnerat den premie han fick oöppnad. Eftersom tingsrätten inte anser att det funnits brister i den information om ångerfristen som T.E. har fått hade han, om han ville frånträda avtalet, haft att försöka meddela S.AB detta på något annat sätt om han hade svårt att komma fram på telefon. Eftersom T.E. inte inom ångerfristen har meddelat S.AB att han ville frånträda avtalet är det gällande mellan parterna och T.E. är betalningsskyldig för fordran. Käromålet ska därmed bifallas.

DOMSLUT

I tingsrättens domslut förordnades att T.E. skulle till bolaget betala 399 kr jämte ränta och kostnader.

Svea hovrätt

T.E. överklagade tingsrättens dom och yrkade bl.a. att bolagets käromål skulle ogillas.

Bolaget bestred ändring.

Hovrätten (hovrättsråden Maria Wetterstrand Hagström och Per Sundberg, samt t.f. hovrättsassessorn Sara Markstedt, referent) ogillade i dom den 3 maj 2010 bolagets talan och anförde följande.

DOMSKÄL

T.E. har som grund för sin talan i hovrätten endast åberopat att han har utövat sin ångerrätt och att bolaget till följd härav inte har någon fordran gentemot honom.

Bolaget har i hovrätten åberopat samma omständigheter som grund för sin talan som vid tingsrätten. Bolaget har därvid, till förtydligande av sin talan i

hovrätten, anfört att det inte har funnits någon brist i den information avseende ångerrätten som har lämnats till T.E., varför någon utökad ångerfrist inte ska gälla.

Det är i hovrätten ostridigt att ett avtal har träffats vid telefonsamtal den 4 augusti 2008 mellan en representant för S.AB och T.E. gällande s.k. spärrtjänster. S.AB har senare överlåtit sin fordringsrätt enligt avtalet till bolaget, vilket T.E. har underrättats om. Det råder vidare inte tvist om att T.E. har bestritt aktuell fordran i vart fall genom ett brev som inkom till bolaget den 1 oktober 2008.

Avtalet mellan T.E. och S.AB utgör ett sådant distansavtal som omfattas av bestämmelserna i distans- och hemförsäljningslagen (2005:59). Av 2 kap. 7 § andra stycket angiven lag följer att en näringsidkare, när ett distansavtal har ingåtts, snarast därefter ska ge konsumenten information om bland annat dennes ångerrätt samt namn och adress till någon som ångerrätten kan utövas mot. Informationen ska lämnas i en handling eller i någon annan läsbar och varaktig form som är tillgänglig för konsumenten.

I den skriftliga orderbekräftelse som S.AB har tillsänt T.E. står i sista stycket bland annat att kunden ombeds "läsa igenom avtalstexten samt de allmänna bestämmelser och regler om konsumentskydd vid distansavtal, vilket återfinns på omstående sida". På baksidan av orderbekräftelsen, liksom på baksidan av en vid senare tidpunkt översänd faktura, framgår "Allmänna Bestämmelser S.AB". Av bestämmelsernas tredje punkt rubricerad "Avtalstid, uppsägning och regler om konsumentskydd vid distansavtal" framgår - såvitt nu är av intresse följande. "Kunden har ångerrätt enligt distans- och hemförsäljningslagen (2005:59). Ångerfristen är 14 dagar från S.AB:s ordererkännande (gäller endast konsumentavtal)."

Frågan är om S.AB genom det ovan redovisade har lämnat T.E. den information om ångerrätt som lagen kräver.

Genom bestämmelserna i den numera upphävda lagen (2000:274) om konsumentskydd vid distansavtal och hemförsäljningsavtal genomfördes EG-direktivet (97/7/EG) om konsumentskydd vid distansavtal liksom det äldre EG-direktivet (85/577/EEG) för att skydda konsumenten i de fall då avtal ingås utanför fasta affärslokaler. Den nu gällande distans- och hemförsäljningslagen bygger i stor utsträckning vidare på regleringen i 2000 års lag och genomför även EG-direktivet (2002/65/EG) om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter.

Centrala delar av konsumentskyddet i såväl den svenska lagen som de nämnda EG-direktiven är näringsidkarens informationsskyldighet och konsumentens ångerrätt (se bl.a. prop. 1999/2000:89 s. 16, jfr även artikel 4.2 och artikel 5.1 EG-direktivet [97/7/EG] om konsumentskydd vid distansavtal). Av såväl förarbetena till 2000 års lag som av förarbetena till 2005 års distans- och hemförsäljningslag framgår att konsumenten ska få information av näringsidkaren om att det finns en möjlighet att frånträda avtalet. Konsumenten avses därvid få besked om hur ångerfristen räknas, hur man ska förfara om man vill ångra sig samt vad som gäller när man har ångrat sig. Konsumenten förutsätts också få information bl.a. om näringsidkaren eller konsumenten ska svara för kostnaderna för återsändandet av en vara. Om avtalet gäller en tjänst framgår att konsumenten bör få information om att han eller hon inte får utöva ångerrätten om fullgörandet av tjänsten påbörjas med konsumentens samtycke redan under ångerfristen. (Se a. prop. s. 39 och 86 f. samt prop. 2004/05:13 s. 136.)

Med beaktande av det ovan anförda anser hovrätten att S.AB inte har uppfyllt de krav som lagen ställer på näringsidkare att lämna tillgänglig information om ångerrätten genom att endast hänvisa T.E. till ångerrätt enligt distans- och hemförsäljningslagen. S.AB har alltså inte lämnat information om ångerrätten i föreskriven form.

Av 2 kap. 10 och 11 §§ distans- och hemförsäljningslagen följer att konsumenten förlorar sin ångerrätt först ett år efter det att ett avtal om en tjänst ingicks när näringsidkaren har underlåtit att i föreskriven form lämna information om ångerrätten. Enligt förarbetena räcker det för utövande av ångerrätten att ett ångermeddelande i vilket det framgår att konsumenten inte vill stå fast vid avtalet har lämnats eller sänts inom den angivna tiden (se prop.

2004/2005:13 s. 139 och prop. 1999/2000:89 s. 89). I det brev som bolaget mottog från T.E. den 1 oktober 2008 framgår att T.E. inte vill stå fast vid avtalet. Brevet utgör därför ett sådant ångermeddelande som innebär att T.E. har utnyttjat sin ångerrätt inom ettårsfristen.

Bestämmelser om verkan av att konsumenten utövar sin ångerrätt finns i bl.a. 2 kap. 13 och 14 §§ distans- och hemförsäljningslagen. När en konsument har utövat sin ångerrätt ska näringsidkaren enligt 2 kap. 14 § nämnda lag inom viss tid lämna tillbaka vad konsumenten har betalat. Någon särskild lagregel som reglerar vad som ska gälla för det fall konsumenten inte har betalat enligt avtalet när ångerrätten utövas finns inte. Av angivna bestämmelser framgår dock att verkan av att ångerrätten utövas är att prestationerna enligt avtalet ska gå åter. Mot bakgrund härav kan det inte anses finnas något stöd i parternas avtal för en fordran när konsumenten i rätt tid har utövat sin lagenliga ångerrätt. Med andra ord har bolaget, sedan T.E. i rätt tid utövat sin ångerrätt, inte visat att det finns något stöd i avtalet för det i målet framställda fordringsanspråket. Detsamma gäller yrkandet om ersättning för påminnelse.

Hovrätten finner med beaktande av det ovan sagda att bolagets käromål ska lämnas utan bifall. Tingsrättens dom ska ändras i enlighet härmed.

Hovrättens dom meddelad: den 3 maj 2010.

Mål nr: T 4184-09.

Lagrum: 2 kap. 7, 10, 11, 13 och 14 §§ distans- och hemförsäljningslagen (2005:59); Rådets direktiv (97/7/EG) om konsumentskydd vid distansavtal; Rådets direktiv (85/577/EEG) för att skydda konsumenten i de fall då avtal ingås utanför fasta affärslokaler; Rådets direktiv (2002/65/EG) om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter.

Litteratur: Prop. 1999/2000:89 s. 16, 39, 86 och 89, prop. 2004/05:13 s. 136 och 139.

Sökord: Distansavtal; Ångerfrist

Litteratur: Prop. 1999/2000:89 s. 16, 39, 86 och 89, prop. 2004/05:13 s. 136 och

139